

Número 22

Novembre de 2024

MONTY

LA REVISTA QUE SURT... QUAN POT!

Continguts

3 L'APUNT DEL MES

25N: Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les dones

6 DANA A VALÈNCIA.

Coneguem la autèntica realitat del què és una DANA.

14 L'INSTITUT PRINCEP DE VIANA ENS VISITA

Alumant de la 4art de la ESO i 1er, 2n de Batxillerat en visita!!!

10 PREMIS IMPULSFP

Alumnes premiades. Treball “La qualitat en el riu Besós”

12 VISITA TÈCNICA

Visitem el Parc de les Olors un any més. Curs 24-25

19 L'ENIGMA DEL MES

Tenim nou repte!

L'apunt del mes

25N: DIA INTERNACIONAL DE L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES.

La violència contra les dones i les nenes continua sent una de les violacions dels drets humans més esteses i generalitzades del món. Es calcula que, a nivell global, gairebé una de cada tres dones han estat víctimes de violència física i/o sexual almenys una vegada a la vida.

El 2023, al voltant de 51.100 dones i nenes de tot el món van morir a les mans de les seves parelles o altres membres de la seva família. És a dir, es va assassinar una dona cada 10 minuts.

És una xacra que s'ha intensificat en diferents entorns, inclosos el lloc de treball i els espais en línia, i s'ha vist agreujada pels conflictes i el canvi climàtic.

La solució és acabar amb la impunitat, adoptar i finançar plans d'acció i invertir en solucions que proposen els moviments pels drets de les dones.

Què s'entén per violència contra la dona?

La violència contra les dones i les nenes continua sent silenciada per un sistema que facilita la impunitat dels agressors, l'estigmatització i la vergonya de les víctimes.

Aquesta violència pot ser física, sexual i psicològica i inclou:

- violència per part d'una parella (maltractament físic i psicològic, violació conjugal, femicidi);
- violència sexual i assetjament (violació, actes sexuals forçats, insinuacions sexuals no desitjades, abús sexual infantil, matrimoni forçat, aguit, assetjament de carrer i cibernètic);
- tracta de persones (esclavitud, explotació sexual);
- mutilació genital, i
- matrimoni infantil.

Segons la Declaració de l'ONU de 1993, la violència contra la dona abasta actes que causen dany o patiment físic, sexual o psicològic, així com amenaces, coacció o privació de la llibertat, tant a la vida pública com a la vida privada.

La violència impacta la salut física, sexual i psicològica de les dones en totes les etapes de la seva vida, afectant la seva educació, ocupació i oportunitats. Algunes dones i nenes, com aquelles en situació de vulnerabilitat o crisis humanitàries, migrants, indígenes o amb discapacitats, enfronten més risc.

L'apunt del mes

El 2024 es compleixen 25 anys de la commemoració del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra la Dona, per això l'Assemblea General celebri un esdeveniment per reflexionar sobre el progrés i els èxits aconseguits per eliminar la violència de gènere.

On demanar ajuda si es pateix violència masclista

Les dones que creguin que poden estar patint violència per part de la seva parella o exparella tenen diversos recursos per demanar ajuda.

Les dones que estan patint violència per part de la seva parella o exparella tenen diversos recursos per demanar ajuda.

Hi ha el telèfon específic d'atenció i informació: 900 900 120.

Funciona les 24 hores del dia tots els dies de l'any, atén consultes i urgències i és gratuït. No queda registrat al mòbil i és confidencial. En cas d'emergència davant d'una agressió també es pot trucar al 112.

Des de l'abril de 2021 també funciona el WhatsApp 601 00 11 22 per oferir informació i assessorament a les dones que són víctimes de violència masclista.

La prevenció de les violències masclistes constitueix un eix d'intervenció clau en el camí cap a la seva erradicació.

Les actuacions preventives han de considerar tant les situacions que poden representar més risc, per permetre identificar-les, especialment entre la població jove, com els casos en què ja s'han donat situacions de violència, per evitar-ne la cronicitat.

Els serveis sanitaris a través dels professionals de la salut dels equips d'atenció primària, els d'atenció a la salut sexual i reproductiva i el de les consultes d'atenció especialitzada, es troben en una situació privilegiada per dur a terme la prevenció, la detecció i l'acompanyament en la recuperació de les dones que viuen o han viscut violència masclista.

En l'àmbit de la salut s'actua en prevenció a través dels programes de formació sobre violència masclista i a través de la sensibilització i conscienciació de la ciutadania des del centre de salut i en coordinació amb altres serveis, entitats o grups del mateix territori.

L'apunt del mes

Identifiquem què és i què no és VIOLENCIA MASCLISTA:

QUÈ NO ÉS VIOLÈNCIA?

Que et **tractin amb respecte** no és violència

Que et **recolzin en els teus projectes** no és violència

Que et **facin sentir lliure** no és violència

Que et sentis **igual a la teva parella** no és violència

Que puguis **decidir quin contacte desitges** no és violència

Que et **valorin com a persona** no és violència

Que t'**estimïn** no és violència

Que puguis **expressar les teves opinions i sentiments** no és violència

Que **respectin les teves relacions** no és violència

Que **acceptin un NO** no és violència

QUÈ ÉS VIOLÈNCIA?

Que et **cridin** és violència

Que t'**insultin** és violència

Que et **controlin** és violència

Que **vigilin el que fas** és violència

Que et **diguin amb qui pots parlar** és violència

Que t'**humiliïn davant d'altri** és violència

Que tinguin un **contacte físic amb tu** que no desitges és violència

Que et sentis **obligat/da a realitzar actes que no vols** és violència

Que et **tractin d'ignorant** és violència

Que et **facin creure que no pots** és violència

No permetis que siguin violents amb tu.

Lluitem per un món sense violències!!!!

DANA A VALÈNCIA

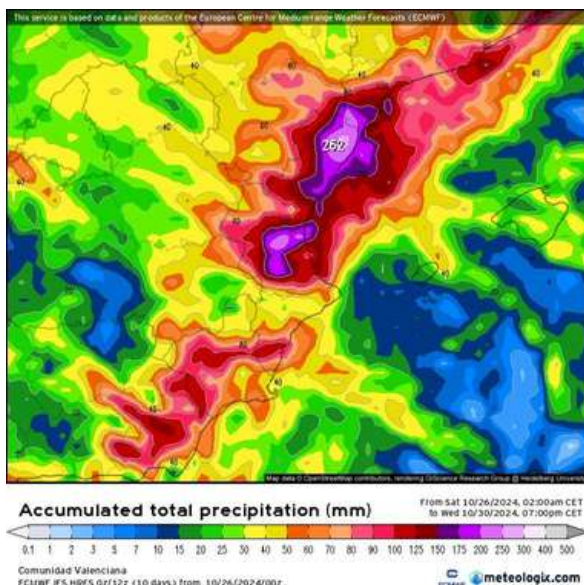
QUÉ ÉS UNA DANA? QUÉ HA SUPOSAT PEL PAÍS VALENCIÀ?

En els darrers dies hem sentit molt parlar de la DANA i dels efectes devastadors que ha tingut en algunes poblacions del País Valencià. Però, què és exactament una DANA?

El terme DANA (Depressió Aïllada en Nivells Alts) fa referència a un fenomen meteorològic caracteritzat per una massa d'aire fred en les capes altes de l'atmosfera que es desprèn de la circulació general i queda aïllada. Aquest aire fred interactua amb l'aire càlid i humit de la superfície, creant una gran inestabilitat que pot desencadenar tempestes i precipitacions intenses. Aquestes pluges, molt localitzades i sobtades, sovint superen la capacitat dels sistemes de desguàs i poden provocar inundacions, especialment en zones urbanes on l'aigua té menys espai per escórrer-se.

La DANA recent a la Comunitat Valenciana ha estat especialment perillosa per una sèrie de factors. Primer, el Mediterrani presenta un increment de temperatura, un fet associat amb el canvi climàtic, que proporciona més energia a les tempestes. Aquest escalfament permet que l'atmosfera mantingui més vapor d'aigua, provocant pluges més intenses. A més, aquesta DANA va quedar estancada a la zona, produint el que es coneix com un "tren de tempestes". Aquest és un fenomen meteorològic en què diverses tempestes es formen de manera consecutiva i es desplacen sobre la mateixa zona, similar al moviment d'un tren. Això provoca que una àrea rebi pluges intenses i prolongades durant molt de temps, ja que cada tempesta aporta una nova descàrrega d'aigua, amplificant així el risc d'inundacions i desbordaments de rius. A

Aquest tipus de fenomen pot ocórrer quan els corrents d'aire guien les tempestes en la mateixa direcció i, al mateix temps, aquestes tempestes es regeneren contínuament. Això va ser un dels factors clau de la gravetat de la recent DANA a València, ja que el tren de tempestes va mantenir-se durant hores, acumulant grans quantitats d'aigua en poc temps.

Els efectes devastadors van incloure acumulacions d'aigua de fins a 500 litres per metre quadrat en algunes zones, provocant desbordaments de rius i rieres, i grans inundacions a les àrees urbanes i industrials. La confederació del Júcar estima que el cabal punta del barranc del Poyo va superar el dia 29 d'octubre els 3500 m³/s, més que el riu Nil i deu cops el riu Ebre a l'altura d'Ampostà. Les intenses pluges van arrossegar cotxes i materials, van inundar polígons industrials i fins i tot van obligar persones a refugiar-se als seus llocs de treball i a sobre de teulades per evitar ser arrossegades per l'aigua.

A més dels danys materials, les inundacions presenten un repte considerable per als serveis d'emergència. La coordinació per respondre a la multitud d'incidents reportats, com ara rescats de persones atrapades en vehicles o habitatges, pot saturar els recursos disponibles. A més de científica, era professora. I ja plentajava innovacions molt interessant per a l'època...

A continuació teniu alguns **testimonis de com es van viure aquells moments**:

<https://x.com/FelipBens/status/1855944627200634933?t=gIM5iLH1vcNEhvCNDB7AtA&s=08>

<https://x.com/tonilo1983/status/1851406814484595072>

<https://x.com/YoApoyoARalph/status/1851494795711041969>

https://x.com/Ami_mh15/status/1851502947575689486

Dels dies després:

<https://x.com/GonzaloGSz/status/1853793549109616876?t=sxNpwN019-KZ-6OssXANvg&s=08>

<https://x.com/ChakNorris93/status/1856006056104591414?t=GMQSQfIgZWIMEBOCljp7Q&s=08>

De l'arribada de voluntaris:

<https://x.com/UnaiBeroiz/status/1853350343444152751?t=phvAtj8JIPHD3h6plYeOLQ&s=08>

<https://x.com/irjm70/status/1855708702508191779?t=6B4JqUF-6gGPkiYbOo90jA&s=08>

L'episodi catastròfic de la DANA d'octubre de 2024 passarà a la història per l'impacte humà de la devastació: 217 morts, fins el moment en que s'escrivia aquest article, als quals encara es podrien sumar més a causa del gran nombre de desapareguts. Amb tot, una altra xifra que dibuixa l'amplitud dels danys és la d'afectats, descomunal a causa de la magnitud del territori on es va desbordar l'aigua. La DANA ha afectat 69 municipis de la Plana d'Utiel-Requena, la Foia de Bunyol, els Serrans, el Camp de Túria, l'Horta Sud, la Ribera Alta i la Ribera Baixa. També hi ha incloses vuit pedanies de València: Faitanar, la Torre, Forn d'Alcedo, Castellar - l'Oliveral, Pinedo, el Saler, el Perelló i el Palmar. Tenint en compte la població dels municipis més afectats, la població afectada directa o indirectament arriba a la xifra de 845.371 ciutadans.

DANA: POT TORNAR A PASSAR?

Els serveis de meteorologia cada vegada tenen millors eines per predir aquestes tempestes i emeten alertes perquè la població pugui prendre mesures de precaució. A més, les ciutats treballen per millorar el drenatge i els sistemes de canalització per fer front a les inundacions. Així i tot, és molt important que, com a ciutadans, estiguem atents a les alertes i seguim les recomanacions de les autoritats, evitant conduir o moure'ns per zones inundables en cas d'alerta.

Ara molta gent es pregunta si això es pot tornar a repetir. Una de les zones més afectades és la del Barranc del Poyo del qual es pot llegir: “Su profundo y ancho cauce siempre está seco, salvo en las avenidas, cuando recibe tantas aguas y corre tan furiosamente, que destruye cuanto encuentra...”. Això ho va escriure en el seu llibre “Observaciones sobre la historia natural, geografía, agricultura, poblaciones y frutos del Reyno de Valencia (1795)” el sr. Cavanilles, un botànic, que va documentar la primera de les 100 inundacions que han tingut lloc al barranc del Poyo aquests últims 250 anys. Ja l'any 1775 hi va haver una riada que va destrossar Xiva.

El Col·legi de Geòlegs de Catalunya adverteix que escoles, residències de gent gran i centres sanitaris no haurien d'estar en zones inundables i insta les administracions a reubicar aquests serveis en àrees segures. També proposa educar la ciutadania, actualitzar el Registre de la Propietat amb informació sobre riscos i realitzar simulacres d'emergència. A més, demanen complir la normativa que prohibeix urbanitzar en zones de risc i adaptar els usos de les plantes baixes. Els recents danys al País Valencià evidencien la necessitat de responsabilitat urbanística i una millor planificació davant l'augment de fenòmens extrems per l'escalfament global.

De fet, a la Guia per la reducció de la vulnerabilitat dels edificis en enfront d'inundacions explica com saber si un edifici està en zona inundable. Actualment, es poden consultar les dades relatives a les inundacions històriques i la cartografia de zones inundables associada a les inundacions, fonamentalment de tipus fluvial i costanera.

El primer pas és esbrinar si la zona on es troba la propietat ha patit inundacions en el passat i si, per tant, hi ha evidència que el lloc està exposat. Caldria respondre les preguntes següents:

- Quantes inundacions han passat en el passat?
- Quin va ser el nivell assolit per l'aigua a aquesta zona?
- Quina mena d'inundació va ser?
- Es troba actualment protegida la propietat per defenses davant de la inundació (obres de millora recents que puguin haver reduït el risc d'inundació)?

També es pot saber a partir de la cartografia de zones inundables la qual és elaborada per les administracions públiques i es troba disponible a visors cartogràfics dins de les pàgines web dels organismes de conca (confederacions hidrogràfiques i agències d'aigua de les comunitats autònomes).

Si no es disposa de cartografia de zones inundables a la zona on s'ubica l'edifici i no es tenen dades sobre inundacions històriques cal avaluar la probabilitat d'inundació de la propietat responnent a la següent llista de preguntes generals:

- a) L'edifici és a prop d'un riu, rierol o canalització?
- b) És al fons d'una vall o plana d'inundació?
- c) És a prop del mar?
- d) Està en una àrea en perill per les inundacions d'aigua subterrània?
- e) És a prop d'una zona de drenatge d'aigua superficial o rierol que es podria desbordar?
- f) Està en un punt baix del territori?
- g) Està protegida per defenses fluvials o costaneres?
- h) La propietat o els terrenys i els jardins que l'envolten s'han inundat alguna vegada en el passat?
- i) S'han inundat les propietats veïnes?
- j) S'ha emès algun advertiment d'inundació a les proximitats de la propietat?

Si la resposta és “No” a totes aquestes preguntes, el risc d'inundació que afecta la propietat és teòricament petit i és poc probable que les mesures de resiliència davant de les inundacions siguin necessàries.

Quins **factors** poden influir en un barranc a l'hora de generar una riuada, com la que va ocórrer al barranc del Poyo a València?

La **intensitat i durada de la pluja** són determinants, ja que les pluges torrencials, especialment en episodis curts però molt intensos, saturen ràpidament el sòl, que no pot absorbir tota l'aigua, incrementant el flux superficial. El **tipus de sòl i la vegetació** també tenen un paper important; els terrenys impermeables o amb poca cobertura vegetal redueixen la infiltració, cosa que fa que l'aigua flueixi més ràpidament cap al barranc. Va ser experta en processos de separació de compostos (processos complexos en aquella època).

La **topografia** és un altre factor clau, ja que els pendents pronunciats acceleren el flux d'aigua, augmentant la seva velocitat i capacitat erosiva. A més, la **urbanització** al voltant dels barrancs, amb superfícies impermeables com asfalt o formigó, intensifica el cabal superficial, ja que l'aigua no pot infiltrar-se en terra i arriba ràpidament al llit del barranc. Si aquest llit no té prou capacitat per suportar grans cabals, satura ràpidament i es produeixen desbordaments, sovint agreujats per acumulacions de sediments, vegetació o residus. Finalment, la **manca de gestió adequada**, com el manteniment insuficient del barranc, la desforestació o l'ocupació de les zones fluvials, pot empitjorar les conseqüències.

En el cas del barranc del Poyo, probablement la combinació d'una pluja intensa, la urbanització al seu entorn i la insuficient capacitat del llit van ser determinants en la riuada.

DANA: ENTREVISTEM UN VOLUNTARI

En Lluís Malla és una persona compromesa, solidària i que en aquests moments s'està preparant per ser bomber. Viu al Delta de l'Ebre i en quant va veure la magnitud de la tragèdia, no s'ho va pensar ni un moment. A la que la feina li va permetre, va baixar cap a València a veure en què podia ajudar.

Quanta gent vau anar?

Lo primer dia vam anar dues persones de Benicarló i dues persones d'aquí Tortosa, és a dir quatre persones. Allà teníem companys de la grada del Barça que havien anat a viure allí per circumstàncies de la vida i gràcies a un company de Burjassot ens vam saltar totes les retencions que hi havia, perquè aquest dia que vam anar natros anava lo rei. Vam aparcar a València i vam anar caminant una horeta fins a arribar a Massanassa.

Vau anar pel vostre compte? O és millor anar a través d'alguna organització?

Vam anar pel nostre compte. Si teniu amistats allà millor perquè anireu directe al gra i si podeu anar pel vostre compte directament allà on es necessita ajuda, millor. Natros lo dia que vam anar, vam anar al negoci d'un noi d'allí de Massanassa, però com ho tenia bastant avançat vam anar al davant, al pàrquing d'una casa particular i mos vam posar amb altres voluntaris traient fang durant tres hores. Los baixos d'aquella casa van quedar gairebé impecables. Allà vaig conèixer un noi que era lo fill de l'ama de la casa. Era tot molt dur i molt heavy, perquè t'expliquen com va anar tot de primera mà i aquest noi mateix en va tenir un fart per a poder sortir d'un magatzem on estava.

Què et va moure anar cap a València?

Veure aquella catàstrofe. Jo ara estic opositant per a bomber, sempre m'ha agradat ajudar a la gent i una catàstrofe així a totes les persones en un mínim de sentiments los afecta. Jo durant la setmana estava enfeinat amb les oposicions i de fet havíem quedat per anar lo divendres següent, però al meu amic de Benicarló li vaig dir que jo no podia estar de braços plegats, necessito anar i donar un cop de mà a aquesta gent encara que sigui tirar-me tot el dia traient fang o el que sigui. Lo més important era anar i ajudar. Veient tot el que estava passant, tanta gent morta, jo no podia quedar-me a casa. Havia d'anar tant sí com no. El meu cos em demanava que havia d'anar allà a ajudar i punt.

La DANA va tenir lloc en dimarts, vosaltres quan vau anar?

Natros vam arribar el diumenge i vam arribar a Massanassa. La gent havia anat a Paiporta, Picanya,... No sé si recordeu les imatges d'aquells ponts plens de voluntaris, era perquè la gent deixava los cotxes a València i anava caminant. Llavors la gent arribava als primers pobles que a més eren los que més havien patit la DANA, igual que Massanassa. Natros com teníem un conegut allí vam fer cap a aquest poble. Vam sortir de Tortosa a les 5:00 h i vam arribar a València a les 7:00 h, a les 8:00 h ja estàvem al poble

Què vas sentir quan vas arribar allà?

Què vam sentir? Sincerament, que estàvem a una guerra però sense bombes. Era un dia gris, no se sentia ni un anima, un silenci sepulcral. L'exercit encara no havia arribat i la poca gent que havia arribat estàvem una mica descol·locats. La gent encara no havia tret o començava a treure les coses de dins dels baixos... Silenci i foscor.

Allí encara no havia passat ningú, hi havia un metro de fang. Los carrers estaven tots empantanats de fang. Natros havíem d'anar caminant pels centres dels carrers i per arribar als llocs en teníem un fart, pensa que encara no havia passat ni maquinària pesada, ni tractors... Allò era caòtic. Allà vam conèixer a aquest noi que et deia abans, Quique, que després ens va enviar un missatge d'agraïment perquè dins de tota aquesta tristesa que et vinguin a donar un cop de mà per a ells va ser una ajuda i per a natros va ser molt gratificant.

Quina va ser la resposta de la gent al veure-us?

Molt agraïts, sobre tot lo diumenge perquè allò era un caos. Vam tornar a anar el divendres següent a Picanya i los baixos de les cases ja ho tenien tot fora (electrodomèstics, sofàs...), ja es podia accedir pels carrers en 4x4, també anaven los camions de l'UME... Ja estava tot, no normalitzat perquè l'aspecte encara era com si estessem a una guerra, però estava millor que el diumenge anterior.

Hi ha alguna anècdota que vulguis ressaltar?

Pel que fa a una anècdota, lo divendres quan vam anar érem un grup de gent de Camarles, Amposta, Tortosa i uns de Barcelona. I aquest dia vam anar a Paiporta per ajudar a treure material més pesant de les cases. Aquí va ser emotiu perquè vam entrar a casa d'uns iaies i els vam treure nevera, sofà..., i pobres es van desplomar. Es van posar a plorar i se'ns van abraçar. Va ser molt trist, però gratificant en veure que podíem ajudar i aportar el nostre granet d'arena. Després vam estar als baixos d'una noia argentina que els tenia tots empantanats, feia feredat veure com ho tenia. Entre uns 10 o 12 voluntaris li vam treure tot i li vam netejar. Allà hi havia un metro de fang, restes de branques... Li ho vam treure tot, fins i tot li vam treure el parquet i li vam deixar els baixos nets mentre ella estava gravant amb el seu mòbil un directe per a una TV argentina.

Podries resumir això que has viscut amb una paraula?

Ni mil paraules poden resumir lo viscut, per molt que t'ho expliquin... T'has de trobar. Vam anar amb companys que són mossos i ells ens deien que mai havien viscut una situació així i això que ja havia passat més d'una setmana. Imagina't ara els primers dies, allò era un infern. Jo mai hauria imaginat viure una situació com aquesta, a la zona on vivim i el 2024... Molt bèstia. Ara només queda no oblidar aquestes persones perquè quan passin uns dies el suflé baixarà, però els afectats continuaran estant allà. Així que hem de continuar anant perquè allà de feina n'hi ha per a mesos i aquesta gent ens necessita i estaran agraïts de qualsevol ajuda que puguem donar.

DANA: COM PODEM AJUDAR?

Setmanes després, els damnificats de la gota freda al País Valencià continuen requerint ajuda, tot i que les necessitats evolucionen amb els dies. Molta gent de tot arreu del país es demana com pot continuar col·laborant-hi de manera útil i efectiva. Hi ha diverses maneres d'ajudar, però ara com ara, allò que més es necessita són contribucions econòmiques.

Les ajudes econòmiques es poden recollir a partir de les associacions següents:

- Fundació Horta Sud on si es vol fer una donació es pot fer a <https://fundaciohortasud.helpbysc.com/afectados-dana>
- Xarxa de Casals i Ateneus dels Països Catalans. Es fa recollida a <https://organitzemlaresposta.cat/>
- La Muixeranga d'Algemesí, un dels pobles danyats per la gota freda, ha obert un compte per gestionar donacions econòmiques amb l'objectiu d'ajudar els membres que n'han estat víctimes i tots els veïns de la zona. Es pot col·laborar-hi fent un ingrés al compte ES52 3117 0001 9015 8181 1716 (Caixa Rural). S'ha de posar com a concepte "Dana Algemesí".
- Els ajuntaments dels pobles afectats s'han organitzat per gestionar les ajudes de manera més eficient. Cada ajuntament ha obert un núm de compte per a recollir ajuda econòmica.
- Per participar en tasques de voluntariat coordinades des dels ajuntaments, podeu utilitzar aquests contactes:
 - Ajuntament de Paiporta: 627 321 859
- Federació Llull: La Federació Llull, que uneix les tres principals entitats culturals dels Països Catalans —Acció Cultural del País Valencià, Obra Cultural Balear i Òmnium Cultural—, han engegat una campanya de suport per reconstruir espais culturals i educatius vinculats amb la llengua i la cultura al País Valencià. Es poden fer donacions a: <https://amuntpaisvalencia.cat/#donatiu>
- Suport Mutu DANA València és una organització veïnal que connecta els qui necessiten ajuda amb voluntaris disposats a contribuir. Aquí <https://trello.com/b/Vn2BCrnD/incidencies-que-necessiten-ajuda> hi ha una pàgina de Trello amb les incidències que necessiten ajuda.

L'INSTITUT PRINCEP DE VIANA ENS VISITA

Guillem Berbis

Professor del CFGM d'Operacions de Laboratori

El passat dijous 14 de novembre, i en motiu de la Setmana de la Ciència, el nostre institut va rebre la visita de l'alumnat de 4t d'ESO i 1r i 2n de Batxillerat de l'Institut Príncep de Viana a conèixer, de primera ma, algunes de les activitats que realitzem ens els diferents cicles que es cursen en el nostre institut. Els grups amfitrions i encarregats de rebre l'alumnat de l'institut Príncep de Viana van ser: el cicle de grau mitjà d'Operacions de laboratori de 2n, el cicle de grau superior de Fabricació de productes farmacèutics, biotecnològics i afins (torn de matí) de 2n i el cicle de grau mitjà de Farmàcia i Parafarmàcia de 2n. A més, diversos professors d'aquests i altres cicles també es van oferir a donar un cop de mà.

Observacions al microscopi

La jornada de visita començava a les 9h de matí amb l'arribada del primer grup de nois i noies de 4t d'ESO. Primerament, l'alumnat d'OL els va fer una introducció sobre les característiques del nostre institut (espais, equipaments, cicles que es cursen, experiències pròpies) per després ensenyar els laboratoris i altres espais de l'institut (com l'oficina de farmàcia). No només això, ja que l'alumnat amfitrió havia preparat una sèrie d'activitats per fer durant aquesta visita per acostar, d'una forma més directe, les activitats i pràctiques que realitzem dia a dia als laboratoris. Visualització al microscopi, preparació de cremes, kahoots, comprovació de pH (PREGUNTAR MÉS) o sembra de microorganismes de la ma en un placa de cultiu van ser algunes de les activitats preparades. Tot sota la tutela i revisió de l'alumnat dels grups amfitrions, que van estar acompanyant i donant les explicacions pertinents. Més tard, a les 11:30h, arribava el segon grup d'alumnes de l'Institut Príncep de Viana i es repetia la mateixa operació.

Fent un Kahoot!

Explorant l'oficina de farmàcia

Des d'aquí, volem agrair a l'Institut Príncep de Viana, a tot l'alumnat que va venir i a les professores acompanyants per la visita. Esperem que us hagi agradat, hagueu après moltes coses i haguem aconseguit sembrar una petita llavor d'interès per la química, la farmàcia i la biologia. De fet, us esperem els propers cursos, ja com alumnes del nostre institut!

VISITA TÈCNICA

VISITEM EL PARC DE LES OLORS UN ANY MÉS.

CURS 24-25

Joan Eloi Vallés, Guillem Ruano i Marta Canos
Professorat del CFGS Fabricació de Productes Farmacèutics

Dijous 3 d'octubre els professors Joan eloi Vallés, Guillem Ruano i la professora Marta Cano van anar a visitar el Parc de les Olors a Santa Eulàlia de Ronçana amb l'alumnat de 2n curs de Fabricació de Productes Farmacèutics del torn de matí i del torn de tarda. el país de procedència, va ser la primera en aconseguir el seu doctorat

Aquesta visita està relacionada amb el Mòdul 15 de Projecte donat que al primer trimestre s'està elaborant un producte farmacèutic cosmètic, com per exemple una crema facial, una crema corporal.

L'extensió i deiversitat del Parc de les Olors...

L'alumnat i professorat escoltant les explicacions de la Pilar, fundadora del Parc

La Pilar i el seu company explicant el fonament d'obtenció dels hidrolats, base aquosa molt rica en components naturals extrets de les plantes, per a l'elaboració de cremes i productes farmacèutics cosmètics

PASSATEMPS

L'ENIGMA DEL MES

I tornem amb un nou repte de L'enigma del mes, però abans, coneixem el personatge que s'amagava en el número anterior

Rosalind Franklin, química britànica. Els seus estudis i expertesa en tècniques de difracció de raigs X va ser primordial per al descobriment de la doble hèlix de l'ADN de James Watson i Francis Crick (que van usar sense el seu consentiment). Rosalind va morir el 1958 d'un càncer d'ovari a l'edat de 37 anys, quatre anys abans que el descobriment de l'estructura de l'ADN obtingués el premi Nobel (1964). Per aquest motiu, Rosalind no va ser mai reconeguda en el premi.

Felicitats a tots els grups que heu arribat a la resposta!

I ara sí, el següent personatge:

- Aquest mes, repetim amb un personatge femení.
- No cal anar gaire lluny.
- Altres pistes... Tocarà buscar-les!

De quin personatge estem parlant?

Les bases de "L'enigma del mes"

Per participar a "L'enigma del mes" caldrà seguir les següents normes:

- La participació és exclusiva per a membres de la comunitat de l'institut Narcís Monturiol.
- Per participar caldrà enviar un correu electrònic a monty@narcismonturiol.cat indicant a l'assumpte "L'enigma del mes". A més, en el cos del correu hi haurà de constar la classe que hi participa i la resposta a l'enigma.
- Qualsevol correu que no segueixi aquest patró serà desqualificat i no es tindrà en compte la resposta.
- S'admetran respostes fins al dia de publicació del següent número.
- No s'admetran diverses respostes i solament es contarà com a vàlida la primera resposta donada.
- Cada resposta correcta sumarà una quantitat variable de punts que anirà en funció de la dificultat de l'enigma. Amb aquestes puntuacions es realitzarà una lliga. La classe amb més puntuació a final de curs s'endurà el premi.
- El premi consistirà en una activitat per a tota la Classe on també hi podrà participar el/la tutor/a.
- El grup guanyador serà anunciat al número de maig.

La revista **Monty** és una revista oberta i gratuïta de divulgació de la feina que realitzen els alumnes de Formació Professional de l'institut **Narcís Monturiol**.

Qualsevol consulta ens trobareu a l'adreça de correu electrònic: **monty@narcismonturiol.cat**

Editores: Marta Cano, Guillem Berbis, Mari-Àngels Queral, Sílvia Romero.

Imatges obtingudes:

- Imatges article DANA: Amics de Lluís Malla.
- Mapa article DANA: OpenStreetMap contributors, rendering GIScience Research Group @ Heidelberg University
- Imatges l'apunt del mes: www.un.org

Agraïments:

Venia d'una família molt humil. A tota la comunitat del centre **Narcís Monturiol** pels articles, els ànims i les suggerències donades.